

אֶת אָחִי אֲנֹכִי מִבְּקֶשׁ

האם שמתם ליבכם לכינויים של עשו בתחילת הפרשה? במילים ספורות מתארת התורה את המתח העצום המבעבע מתחת לפני השטח, את התקווה ואת הפחד, בטרם יפגשו התאומים - יעקב ועשו.

הרגשות מתחלפים ואיתם מתחלף מיקום השם והתואר: עשו אחי, אחי עשו, אדוני עשו, ועוד. יעקב מכין עצמו לרע מכול ומייחל לטוב מכול: ע"ד דורון, תפילה ומלחמה. מפרש האלשיך הקדוש את עומק העניין:

על דרך הפשט יאמר כי הנה שתי בחינות היו לעשו: א. מצד מהותו במה שהוא עשו, ב. במה שהוא אחיו שיהיה בו צד טוביות. והנה בתחלה היה מסתפק אם היה מתנהג בבחינת עשו או אחיו כאומרו אל עשו אחיו כמפורש למעלה. ובזה יאמר וישתחו ארצה שבע פעמים עד גשתו עד אחיו למתק מרורות חמת בחינת היותו עשו עד גדר הקרא אחיו. ולא שוה לו, כי הנה וירץ עשו לקראתו בבחינת היותו עשו לקראתו להמיתו. טבעו של עשו ועלבונו לא השתנו, אך משהוא פוגש פנים אל פנים את אחיו - משהו חדש קורה.

...שבהגיעו אליו הגין זכותו וישקהו, ויבכו זה על שלא יכול לשלוט בו, וזה שלא האמין הנצל ממנו. ובזה יהיה מדויק אומרו בתחלה אחיו ואחר כך עשו. הנצי"ב מוולוז'ין כותב:

ויבכו' - שניהם בכו. מלמד שגם יעקב, נתעוררה עליו לשעה זו אהבה לעשיו. וכן לדורות: בשעה שזרע עשיו מתעוררים ברוח טהרה להכיר את זרע ישראל ומעלתם, אז גם אנחנו מתעוררים להכיר את עשיו כי אחינו הוא.

לפי רבותינו, נצטרך לשלם את מחיר ההשתחויות של יעקב אבינו לעשו עד בוא המשיח. אל לנו לשכוח ש"בידוע, שעשו שונא ליעקב". ואולם, הרבה יש להתעורר ולהתפלל על תיקון הקשר.

המילים "עד גשתו עד אחיו" הזכירו לי סיפור המהלך עימדי שנים רבות, הלקוח מספרו של האיש המיוחד דוד בן יוסף ז"ל, "חלום השלום".* דוד מתאר מפגש עם מורים מכוננים בחייו.

מורה מספר ארבע היה כלב שחור ענק שהיה נובח עליו נוראות כל בוקר בדרכו לעבודה, שיניו החדות והאימתניות ומתיחת השרשרת עד תום לא השאירו מקום לניחוש בקשר לכוונותיו...

אילו רק היה יכול.... -ברררר... נביחותיו הציפו את כל גופו של דוד ברעד מענה.

מדוע המשיך ללכת דווקא דרך אותו רחוב מדי בוקר?

כי קול פנימי אמר לו שהכלב אינו כלב, אלא דגם ושיקוף מהמציאות. נביחותיו המפחידות והמעליבות רק התגברו מיום ליום בד בבד עם העלייה ברמת הפחד, האמונה בליבו של דוד שמשוהו עוד עשוי להשתנות לטובה, הלכה הלוך ודעוך.

ואז... דוד מחליט ועושה. מדי בוקר לפני יציאתו לעבודת יומו, הוא יושב בפתח הבית. פותח את הלב אל הכלב, שולח לו גלים גלים של אהבה. במקום להתחבר אל הפחד, מתחבר אל היחד. לוחש לו בשקט בשקט ובמלוא עוצמות הנפש: "כלב אחד, כלב אחד, התחל לבטוח, התחל לסלוח, התחל לשכוח, התחל לצמוח, התחל לפרוח, התחל לשמוח, התחל לזרוח..."

וכך היה עושה מדי בוקר בבוקרו, גם כשהכלב המשיך בשלו.

"עד...שבוקר אחד היה נדמה לי שהשמש זורחת כפי שלא זרחה מעולם, ולאור השמש אני רואה איך הכלב מזנק, כרגיל, על גדר האבן. מניח את הראש שלא כרגיל... בין שתי הרגלים שלו עוצם את עיניו, כולו משדר אלי שלווה של התמסרות. אני שומע איך הכלב לוחש לי בלי מילים "סליחה! הייתי מלא פחד, אינך יכול לתאר לעצמך כמה פחד..." ואני לוחש לו: "סליחה... אני הייתי מלא פחד, אינך יכול לתאר לעצמך כמה פחד..."

מאותו בוקר והלאה היה דוד פוגש את הכלב במפגש של הרגעה.

המורה הזה לימד אותי איך מציאות מפריעה טומנת בחובה מציאות מבריא.

אין צורך להסביר כמה חשוב הלימוד (גם למי שאינו חובב כלבים) כלפי יחסינו בתוך המשפחה. מול "כלבים שחורים" הנובחים וחושפים שיניים בדמיון שלנו.

אלו אחינו, עצמנו ובשרנו, בתוך המשפחה פנימה, בקהילותינו ובתוך בית ישראל.

חשוב להיות נאמנים למי שהננו, לא למחוק את היקר והחשוב לנו כי לא מכאן תבוא ההתקרבות האמיתית והמתוקנת, אך לא לוותר על הקשר, לשלוח שדרים של אהבה וכנות למרות כל המפריד, לבקש את עצמנו ואת אחינו.

וסוף האהבה להאיר בלבבות.

*תודה לרבנית אביבית גרנות היקרה, בתו של דוד בן יוסף, שמצאה עבורי את הסיפור המתוק.

הרבנית רות בנימין

מרצה ויועצת בתחום המשפחה וחברת בוחרים במשפחה

"בוחרים במשפחה" - ארגון חברתי ששם לו למטרה לחזק ולקדם את ערכי המשפחה בחברה ובמדינה, מול מגמות הפירוק של התא המשפחתי בארץ ובעולם

